

Annettu julkipanon jälkeen 15.11.2023

- ASIA** Lupa maa-ainesten ottoon tilalle Katajalammensalo RN:o 30:6 Liperin kunnan Leppälahden kylässä. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaiseen aloituslupahakemukseen muutoksenhausta huolimatta.
- HAKIJA** Tornator Oyj
Muuntamontie 2
80100 Joensuu
- SIJAINTI** Hakemuksen mukainen alue sijaitsee Liperin keskustan lounaispuolella noin 13,5 kilometrin etäisyydellä, Suurijärven itäpuolella. Kyseessä on alue, joka on ollut osin ottamistoiminnan piirissä 1990-luvulla. Ottamisalue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä sen lähistöllä ole vedenottoamoita tai tutkittuja vedenottoaikoja, yksityiskaivoja eikä luonnontilaisia pienvesiä tai puroja. Lähin asumus sijaitsee 650 m etäisyydellä suunnitelma-alueen reunasta mitattuna.

KAAVATILANNE JA SUOJELUALUEET

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 ei ole osoitettu merkintöjä suunnitellulle ottamisalueelle. Joensuun seudun oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa 2020 suunniteltu ottamisalue on merkinnällä M (maa- ja metsätalousvaltainen alue).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta voi hakea maa-aineslain 21 §:n perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Liperin kunnassa ympäristönsuojeluviranomaisena toimii elinympäristölautakunnan lupajaos.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 11.8.2023.

LUPATILANNE

Alueella ei ole aikaisempaa voimassa olevaa maa-aines- tai ympäristölupaa. Hakemuksen mukaisen tilan omistaa hakija. Suunnitelma-alueella ei ole rasitteita, käyttöoikeuksia tai käyttörajoituksia.

LAITOKSEN TOIMINTA

Alueelta saatava maa-aines on hiekkaista ja kivistä soraa. Kohteen maa-aineksia tullaan käyttämään luvanhakijan omistamien metsätilojen metsätieverkoston peruskorjauksissa, laajennuksissa ja kunnossapidossa. Osa maa-aineksesta voidaan myydä muille tahoille. Lupahakemusta koskevan alueen (suunnitelma-alue) kokonaispinta-ala on 0,9 ha ja varsinaisen kaivualueen (ottamisalueen) pinta-ala 0,4 ha. Haettava kokonaisottomäärä on 10 000 m³ ja luvan voimassaoloajaksi esitetään 10 vuotta. Vuotuinen toiminta ottamisalueella tulisi olemaan tämänhetkisen arvion mukaan 1 kuukausi/vuosi. Joinakin vuosina alue voi toimia ainoastaan varastointialueena, jolloin ottamistoimintaa ei ole lainkaan. Tämän vuoksi toiminnasta mahdollisesti aiheutuva häiriö ympäristölle rajautuu suhteellisen lyhyelle ajalle.

Ottamistoiminnassa käytetään maansiirtoon tarkoitettuja kaivinkoneita, pyöräkuormaajia ja materiaaleja jalostetaan siirrettävillä murskauslaitoksilla ja seuloilla. Murskauslaitos tuodaan alueelle murskausjakson alussa ja viedään pois jakson päätyttyä. Murskaus tehdään lyhytkestoisena ja kertaluontoisena toimena, jota ennen tehdään meluilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kuljetukset tapahtuvat kuorma-autoilla ja traktoreilla.

Ottamisen etenemisen päälinjat on esitetty hakemuksen liitteinä olevilla nykytilanne/suunnitelmakartalla ja leikkauspiirroksilla. Ottamisjärjestys tarkentuu toiminnan edetessä, sillä muun muassa maa-aineksen laatu ohjaa ottamisen etenemistä. Suunnitelmassa on varattu tilaa varastointi- ja käsittelyalueelle, jota ei välttämättä käytetä kokonaisuudessaan. Toimitilan laajuus tarkentuu työnsuunnittelun ja hankeen etenemisen pohjalta. Ottamisaluetta käytetään myös valmiiden lajikkeiden varastointi- ja käsittelyalueena. Ottamistoiminnan jakamista eri vaiheisiin ei ole esitetty, koska ottoalue on pieni. Vaiheistus toteutetaan ottamistoiminnan etenemisen mukaan, sikäli kun lopullinen pohjataso saavutetaan ja toiminnasta vapautuva tila antaa siihen mahdollisuuksia.

Toiminnan etenemisen mukaan alueen puusto raivataan pois ja pilaantumattomat pintamaat sekä hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-

ainekset poistetaan alueelta. Nämä ainekset läjitetään ottamisalueen reunoille, varastointi- ja käsittelykentän rakenteisiin tai muuhun tarkoituksenmukaiseen paikkaan. Kannot poistetaan tai murskataan pintamaiden sekaan. Pintamaakasat pyritään sijoittamaan vettä huonosti läpäisevälle maaperälle, jotta sen ainesosien, erityisesti humuksen, huuhtoutumista pohjaveteen ei tapahtuisi. Suunnitelmakartoilla on esitetty pintamaiden läjitysalueet ohjeellisina. Reunoille kasatut ainekset toimivat toiminnan aikana melu-, pöly- ja näkösuojana.

Ottamistoiminnan aikana maa-ainesluiskat otetaan kaltevuuteen 1:1,5 ja maisemoinnin yhteydessä maa-ainesluiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:2,5. Alimpana ottamistasona alueella suunnitellaan käytettävän korkeustaso + 122,5 m (N2000). Mikäli myöhemmin havaitaan, että pohja- tai orsiveden pinnan taso on eri kuin nyt arvioitu taso, ottamista ei kuitenkaan uloteta kahta (2) metriä lähemmäksi pohjaveden pinnan tasoa.

TOIMINNASSA SYNTYVÄT PÄÄSTÖT JA NIIDEN VÄHENTÄMINEN

Pöly ja melu

Kun toiminnassa käytetään hakemuksessa esitettyjä pölyn- ja meluntorjuntakeinoja, toiminnasta ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Toiminta ei ole jatkuvaa, vaan urakkaluonteista. Alueella tapahtuvan toiminnan yhteydessä syntyvän pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten raaka-aineen ominaisuudet, tuuliolosuhteet ja ilman suhteellinen kosteus. Pöly muodostuu hienojakoisista mineraaleista, joissa ei arvioida olevan haitta-aineita tai ravinteita. Pölyämistä vähennetään myös pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä. Myös alueen työskentely- ja kuljetusväylien pölyämistä voidaan vähentää tarvittaessa kastelemalla, säännöllisellä tienhuollolla ja kunnossapidolla sekä pitämällä ajonopeudet alhaisina.

Suurin osa alueella syntyvistä pölyhiukkasista on halkaisijaltaan yli 10 µm, jotka laskeutuvat päästölähteen läheisyyteen. Pienemmät partikkelit kulkeutuvat pääosin tuulen mukana koillispuolelle arviolta noin 100 m päähän päästölähteestä. Vastaavanlaisissa kohteissa pölyleijuman suojaetäisyys pöylähteestä lähimpään häiriintyvään kohteeseen vapaassa tilassa on 300 m (Tielaitoksen julkaisu: Asfalttiasemien ja kivenmurskaamoiden ympäristösuojelu 1994). Suunnitelma-alueen reunasta lähimpään asumukseen on matkaa 650 metriä, joka sijaitsee alueen luoteispuolella.

Pölyhaitan arvioidaan jäävän hankealueelle, eikä pölystä aiheudu merkittävää haittaa asutukselle tai naapuritilojen muulle käytölle. Pölyäminen pyritään pitämään mahdollisimman pienenä työsuojelullisista syistä, koska pölyn vaikutukset kohdistuvat lähinnä alueen työntekijöihin. Suunnitellulla

ottamistoiminnalla ei arvioida olevan toiminnan aikana tai toiminnan jälkeisiä vaikutuksia suunnitelma-alueen ympäristössä oleviin metsätalousmaihin tai metsän kasvuun.

Lähimpään häiriintyvään kohteeseen on matkaa suunnitelma-alueen reunasta mitattuna noin 650 m. Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010, ns. MUR AUS-asetus) 3 §:n mukaiset sijoittumisedellytykset tältä osin täyttyvät. Ottamistoiminnassa käytettävät työkonet työskentelevät pääsääntöisesti ottamisalueen pohjalla. Myös murskauslaitos ja seurat sijoitetaan pohjalle. Tällöin lähimpien rakennusten ja alueen pohjalla työskentelevien koneiden väliin jäävät ottamistoiminnan myötä syntyvä kumpareet. Etäisyyden ja välimaaston puuston vuoksi arvioidaan, että melutaso laskee lähimmässä häiriintyvässä kohteessa alle sallitun melutason 45 dBA.

Mikäli alueen toiminnasta aiheutuvasta melusta tai pölystä tulisi valituksia, leviämistä ympäristöön seurataan aistinvaraisesti. Myös laitteiston tekniikkaa säätämällä tai vaihtamalla tekniikkaa voidaan vaikuttaa melun ja pölyn leviämiseen mm. murskainten koteloinneilla tai vesikastelujärjestelmillä.

Päästöt vesiin ja maaperään

Suunnitelma-alue ei sijoitu ympäristöhallinnon luokittelmalle pohjavesialueelle. Suunnitelma-alueen rajauksen sisäpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia tai havaittu maastokäynnin aikaan lähteitä tai talousvesikaivoja. Luonnontilaisia pienvesiä tai puroja ei ole suunnitelma-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Lähin pintavesikohde on länsipuolella noin 500 m etäisyydellä sijaitseva Suurijärvi. Alueella ei synny jätevesiä tai prosessijätevesiä. Vesistön käyttöön suunnitellulla ottotoiminnalla ei ole vaikutusta.

Suunnitelmassa on esitetty alimmaksi ottamistasoksi +122,5 mpy. Tällöin pohjavedenpinnan ja alimman ottamistason väliin jää yli 2 metrin paksuinen luonnontilainen suojamaakerros, jota voidaan pitää pohjaveden suojaksi riittävänä. Pintamaakasat pyritään sijoittamaan vettä huonosti läpäisevälle maaperälle, jotta sen ainesosien, erityisesti humuksen, huuhtoutumista pohjaveteen ei tapahtuisi. Jälkihoito tehdään mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamisen aikana tai viimeistään ottamisen päätyttyä.

Suunnitelma-alue sijoittuu kokonaisuudessaan vettä läpäisevälle soravaltaiseen muodostumaan. Sen vuoksi hulevedet eivät valu pintaa pitkin alueen ulkopuolelle, vaan imeytyvät suoraan maaperään. Valunnan vähäisyydestä johtuen suunnitellulla toiminnalla ei arvioida olevan vedenlaatua muuttavaa vaikutusta alueen pintavesiin, eikä lisäystä

alapuolisissa ojissa virtaaviin vesimääriin. Myös pölynsidonnassa käytettävä vesi sitoutuu materiaaleihin

Alueella ei säilytetä pidempiaikaisesti polttoaineita, koneita tai laitteita, silloin kun niitä ei toiminnassa tarvita. Polttoaineita ja muita öljytuotteita käsitellään tukitoiminta-alueella ja varastoidaan vain välittömän tarpeen mukainen määrä polttoainetta. Polttoainesäiliö on maanpäällinen, IBC-hyväksytty ja asianmukaisesti tarkistettu kaksoisvaippasäiliö. Tankkauslaitteisto on lukittava, jotta luvaton käyttö voidaan estää. Alueella voi olla lisäksi murskaustoiminnan aikana tiiviillä pohjalla varustettu aggregaatti, joka tuottaa sähköä mm. taukotuvalle. Mikäli alueella on tarpeen säilyttää murskaustoiminnan aikana hydraulikkaöljyjä ja voiteluaineita, ne säilytetään murskauslaitoksen kalustoon kuuluvassa huoltokontissa tai vastaavassa tilassa. Alueella ei tehdä koneiden tai laitteiden isompia huoltoja (määräaikaishuoltoja).

Vaikutukset maisemaan ja luonnonympäristöön

Ottamisalue sijoittuu suhteellisen suojaisaan paikkaan vanhalle ottamisalueelle, jota ympäröi 3–7 m korkuinen vanha ottorintausta. Ottorintausta ympäröi laaja talousmetsävyöhyke, eikä toiminnan arvioida muuttavan merkittävästi kaukomaiseman nykytilaa. Suunniteltu toiminta näkyy eniten länsipuolella kulkevalle metsäautotielle. Tie pidetään toiminnan aikana nykyisen tasoisessa kunnossa.

Suunnitelma-alueen metsät ovat käsiteltyjä talousmetsiä ja ympäristön turvemaat on ojitettu. Kaikki uomat ovat oja tai perattuja puroja, eikä luonnontilaisia pienvesiä tai puroja esiinny. Merkittäviä luontoarvoja ei menetetä suunnitellun toiminnan myötä. Suunnittelukohteen alueella on ollut ottamistoimintaa 1990–luvulla. Ottamisalue tulee sijoittumaan ihmisen jo muovaamalle alueelle, jonka vuoksi alueen toiminnasta aiheutuvat maisemavaikutukset eivät ole maiseman kannalta merkittäviä. Alueen maisemaan on useamman kymmenen vuoden ajan kuulunut maa-aineksen ottamisalue, ja se on muodostunut osaksi alueen maisemankuvaa. Suunnitelman mukainen toiminta ei muuta merkittävästi kaukomaiseman nykytilaa. Suunniteltu ottamistoiminta ei aiheuta merkittävää muutosta metsäautotieltä päin näkyvään maisemankuvaan.

Suunniteltu ottamistoiminta ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Maanpinnan muodot muuttuvat suunnitellulla ottamisalueella toiminnan vuoksi. Toiminnan edettyä menetetään varsin tavanomaista kasvillisuutta. Eläimistöön kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä, sillä ottamisalueella ja sen lähiympäristössä elävälle lajistolle on soveliaita vastaavia elinympäristöjä lähialueella. Ottamistoiminnan jälkeen eläimet voivat käyttää aluetta elinympäristönään kuten tähänkin asti.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita eikä tiedossa olevia muinaismuistoja tai muinaishautoja.

Ottamistoiminnan päätyttyä maisemallisia vaikutuksia vähennetään palauttamalla alue metsätaloukseen jälkihoitotoimenpiteillä. Toiminnan loputtua alue siistitään ja kaikki laitteet viedään alueelta pois. Jälkihoitoon avulla pyritään ottamisalue liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä ja palauttamaan alue metsätaloukseen. Ottamisalueen pohjataso elävöittämiseksi pohjalle jätetään ja muotoillaan mahdollisuuksien mukaan loivia muotoja ja kumpareita. Maisemointi suoritetaan ottamistoiminnan etenemisen mukaan, sikäli kun lopullinen pohjataso saavutetaan ja toiminnasta vapautuva tila antaa siihen mahdollisuuksia. Alueen maaston muotoilun jälkeen alue annetaan metsittyä joko luontaisesti tai keinollisesti (kylvämällä tai istuttamalla).

Ottamisalueen varsinaisen kaivualueen maisemointi tapahtuu siten, että muotoillun maa-ainesluiskan kaltevuudeksi tulee ~1:2,5. Muotoilu on tarkoitus toteuttaa siten, ettei kaikista muodostuvista rinteistä tehdä yhtä kaltevia tai tasaisia. Maaston muotoilussa pyritään luonnollisuuteen eli tavoitteena on pienimuotoinen vaihtelevuus. Tällä tavoin saadaan alueelle vaihtelua, joka mahdollistaa alueen jälkikäytön erilaisten eliöiden ja eläinten elinympäristöinä.

Ottamisalueen reunoille toiminnan aikana läjitetyt pintamaista ja hyötykäyttöön kelpaamattomista aineksista läjitetyt kasat levitetään maisemoinnin yhteydessä alueen pohjalle ja luiskiin. Mikäli alueelle jää ylisuuria kiviä tai muita hyötykäyttöön kelpaamattomia kiviä, näistä kivistä kasataan alueelle muutamia loivapiirteisiä kumpareita, jotka peitetään alueella olevilla pintamailla. Mikäli ottamistoiminnan myötä alimman ottotason yläpuolella paljastuu kallio, se peitetään maisemoinnin yhteydessä noin puolen metrin paksuisella irtomaakerroksella. Jyrkät kallion muodot jätetään kuitenkin näkyviin.

Toiminnan aikana tiivistyneiden maakerrosten, kuten ajoreittien ja varastointialueiden pinnat rikotaan ja muokataan tarvittaessa ilmavaksi paremman kasvualustan saamiseksi. Maisemointitöiden avulla maanpinnan muodot näyttävät luonnollisemmilta, lisäksi kasvillisuus kylväytyy ja juurtuu helpommin. Alueen maisemointityöt toteutetaan niin, ettei pintavesistä muodostu kohteeseen lammikoita. Maisemoitu tilanne on esitetty tarkemmin hakemuksen liitteenä olevassa lopputilannekartassa ja poikkileikkauspiirroksissa.

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on maa-aineslupahakemuksen liitteenä. Kaivannaisjätteen kokonaismääräksi arvioidaan 2000 m³, josta suurin osa on pintamaata. Kaivannaisjätteet ovat luonnon omia materiaaleja, eikä niistä arvioida tulevan haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Kaivannaisjätteet käytetään alueen maisemoinnin yhteydessä, jolloin ne levitetään alueelle paremman kasvukerroksen saavuttamiseksi. Pintamaat, hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset, mahdolliset suuret kivet ja hakkuutähteet sijoitetaan toiminnan ajaksi alueen reunoille ottamistoiminnan etenemisen mukaan.

LAITOKSEN TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Kaikilla eri valvontaviranomaisilla on esteetön pääsy ottamisalueelle. Ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja tarkkaillaan eri viranomaisten esittämien kohtuullisten vaatimusten mukaisesti. Toiminnan seuranta raportoidaan lupapäätöksien edellyttämällä tavalla.

Pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailua ehdotetaan suoritettavaksi asennetusta pohjavesiputkesta ottamistoiminnan aikana kaksi kertaa vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan vuosittain kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lupaehtojen mukaisesti.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Suunnitelma-alueelle perustettavalle tukitoiminta-alueella varastoidaan polttoaineita tai säilytetään koneita (yöaikainen pysäköinti). Tukitoiminta-alue sijoitetaan ottamisalueen (kaivualueen) ulkopuolelle tarkoituksenmukaiseen paikkaan, joka on myös pohjaveden suojelun kannalta turvallinen paikka. Taukotupa, jäteastiat, henkilökunnan autojen paikoitus ja WC sijoitetaan myös tukitoiminta-alueelle. Tukitoiminta-alueen sijainti on esitetty ohjeellisesti suunnitelmakartalla. Tukitoiminta-alueen rakentamisella minimoidaan riskit öljyn ja muiden haitta-aineiden pääsulle maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen. Tukitoiminta-alueella varastoidaan vain välittömän tarpeen mukainen määrä polttoainetta. Polttoainesäiliöt ovat maanpäällisiä, lukittavia, tyyppihyväksytyjä ja tarkistettuja kaksoisvaippasäiliöitä, joissa on laponestomekanismi ja ylitäytönestoin. Mahdollisesti tarvittavat öljyt ja voiteluaineet varastoidaan huoltokontissa tai vastaavasti, maksimissa näitä varastoidaan enimmillään 100 kg omissa astioissaan. Alueella ei suoriteta öljyn vaihtoja tai isompia huoltoja, eikä koneiden tai laitteiden pesua. Tarvittaessa tukitoiminta-alueelle perustetaan suoja-alue, jossa maahan on asetettu suojakalvo (HPDE) kaukaloksi ja kaukalon päälle levitetään 30–50 cm paksuinen kerros hiekkaa. Suoja-alue perustetaan ympäröivää maastoa ylemmäksi, jolloin mahdollisten sulamis- tai pintavalumavesien pääsy suoja-

alueelle estetään. Mahdollisiin polttoaine- tai öljyvahinkoihin on varauduttu myös turpeella ja öljynimeytysmatoilla. Murskaamon henkilökuntaa on opastettu toimimaan vahinkotilanteissa.

Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan, eikä alueella säilytetä toimintaan kuulumattomia laitteita tai romuja. Alueella noudatetaan työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja. Alueella työskentelevät henkilöt ovat ammattitaitoisia sekä heidät on perehdytetty toimimaan ympäristövahinkojen varalta. Alueella tapahtuvassa toiminnassa minimoidaan riskit öljyn ja muiden haitta-aineiden pääsulle maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen.

Ottamisalueella käytetään mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti käyttökelpoisia koneita ja laitteita. Koneet huolletaan säännöllisesti, mikä pienentää polttoaineen kulutusta ja sitä kautta päästöjä ilmaan sekä mahdollisia öljyvuotoja. Toiminta ei sisällä merkittäviä ympäristöriskejä. Kohteessa käytettävä kalusto on tekniikaltaan rinnastettavissa normaaliin maanrakennuskalustoon. Henkilökunta tarkkailee toimintaa koko ajan ja pysäyttää häiriötilanteessa toiminnan. Työmaalla on varattuna imeytysmatto, -turvetta ja jätesäkkejä öljyvahingon varalle. Tulipalon varalta on viranomaisten määräämät alkusammutuskalustot, ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen niiden käyttöön. Toiminnanharjoittaja on huolehtinut henkilöstön kouluttamisesta ympäristövahinkojen varalle. Mahdollisen ympäristövahingon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi ja ympäristövahingoista ilmoitetaan aina viipymättä kunnan pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaiselle.

Suunnitelma-alueen rajaus merkitään maastoon ja alueelle mitataan tarpeellinen määrä korkeusmerkkejä luvan myöntämisen jälkeen. Luiskien reunat merkataan lippusiimoin, jolloin ulkopuolisten tahaton joutuminen alueelle estyy. Lisäksi alueen ympärille asetetaan työmaa-alueesta varoittavia kylttejä. Tulotien varteen asetetaan kyltti, jossa on varoitus alueella liikkumisesta. Varsinaiselle ottamisalueelle johtava tie voidaan sulkea tarvittaessa lukittavalla puomilla tai vastaavalla esteellä, jos hakija katsoo lukittavan puomin asettamisen tielle olevan tarpeen turvallisuuden tai jonkin muun seikan takia.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireilletulosta on tiedotettu kuuluttamalla kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla sekä paikallislehdessä Kotiseutu-uutiset. Hakemus liitteineen on ollut nähtävillä Liperin kunnan elinympäristöpalveluissa kuulutusajan 23.8. – 2.10.2023.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Lähialueen kiinteistöjä on tiedotettu vireillä olevasta maa-aineslupahakemuksesta. Kiinteistöistä 2 osallistui määräaikaan mennessä kuulemiseen. Yhdellä kuultavista oli hakemuksesta huomautettavaa. Huomautuksessa todetaan, että maa-aineslupahakemusta vastustetaan. Kuultava haluaa viettää omistamallaan kesämökkillään rauhassa vapaa-aikaa, eikä halua alueelle kuorma-autojen ja kaivureiden meteliä.

Huomautus on kokonaisuudessaan lupahakemuksen liitteenä.

LAUSUNNOT

Hakemuksen vuoksi pyydettiin lausunnot Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja Pohjois-Karjalan Ympäristöterveydeltä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on antanut hakemuksesta 27.9.2023 päivätyn lausunnon, jossa todetaan mm. seuraavaa:

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia ainesten ottamiselle. Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueiden ulkopuolella vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantasoa kahdesti vuodessa olemassa olevasta havaintoputkesta. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.
- Öljytuotteiden käsittelyssä on edellytettävä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.
- Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
- Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta

maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

- Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.
- Ottomäärästä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys on antanut hakemuksesta 1.10.2022 päivätyn lausunnon. Lausunnossa todetaan mm. seuraavaa:

- Toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa pölystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Pienhiukkaset vaikuttavat haitallisesti hengitysteissä aiheuttaen tulehdusta, pahentaen astmaa sekä hengitystie- ja sydäntautioireita ja aiheuttaen ennen aikaista kuolleisuutta (Lanki ja Pekkanen 2008). Toimija on velvollinen torjumaan pölyhaittoja niin, että terveyshaittaa ei synny. Tarvittaessa pölyn leviämistä tulee estää kastelulla, koteloinnilla, maaperän muotoamisella ja murskekasojen sijoittamisella.
- Toiminnasta aiheutuva melutaso lähimmissä asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7–22) 35 dB (A) ja yöajan keskiäänitaso (klo 22–7) 30 dB (A). Tarvittaessa melutaso tulee mitata, ja raja-arvojen ylittyessä ryhtyä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.
- Jätteiden säilyttäminen ja käsittely on tehtävä niin, ettei siitä aiheudu pölyämistä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä terveyshaittaa. Ongelmajätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, kullekin ongelmajätetyypille tarkoitetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa ja varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa.
- Toiminnasta ei saa aiheutua toiminta-alueen lähistöllä mahdollisesti sijaitsevien talousvesikaivojen veden laadun heikkenemistä tai pilaantumista. Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015.

Annetut lausunnot ovat kokonaisuudessaan lupahakemuksen liitteinä.

VASTINE LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSEEN

Luvanhakijalle lähetettiin vastinepyyntö saaduista lausunnoista ja muistutuksesta 3.10.2023. Luvanhakija toteaa 4.10.2022 päivätysssä vastineessaan seuraavaa:

”Suunniteltu murskaus on tarkoitus tehdä yhdessä tai kahdessa lyhyt kestoisessa vaiheessa luvan voimassa olo aikana (10 v). Tämän jälkeen alueella tapahtuu vain murskeen kuljetukseen liittyvää kuormien tekoa pyöräkuormaajalla, ja koska tarkoituksena on hyödyntää murskauksessa saatu tavara lähialueen teille, sorastukseen liittyvää ajoa ja kuorman purkua ko. alueen tiestölle. Lyhyt aikaisen murskauksen lisäksi lähialueen mökeille en siis koe aiheutuvan juurikaan muuta lisämelua verrattuna tilanteeseen, jossa teille tarvittava mursketavara tuotaisiin jostakin kauempana sijaitsevasta montusta. Myöskään Pohjois-Karjalan Ely-keskus ei näe estettä suunnitellulle ottotoiminnalle. Ko. luvan ansiosta lähialueella sijaitsevien sorastettavien teiden murskemateriaali saataisiin läheltä, ja täten luonnonkuormitus mm. huomattavasti lyhyempien ajomatkojen seurauksena jäisi pienemmäksi kuin samojen sorastusmäärien tuomisessa jostakin muualta.”

ASIAN RATKAISU

Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaos myöntää Tornator Oyj:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon tilalle Katajalammensalo RN:o 30:6 Liperin kunnan Leppälahden kylässä. Lupa myönnetään lupahakemuksen mukaisesti seuraavin lupamääräyksin:

1. Maa-aineksen kokonaisottomäärä on enintään 10 000 m³ ja ottoaika kymmenen (10) vuotta. Luvan voimassaoloaika lasketaan luvan lainvoimaiseksi tulemisesta.
2. Ottamisalue saa olla enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn kokoinen. Ottamisalueen reunat on merkittävä maastoon hyvin erottuvien maalatuin puupaaluin/kivilohkarein ja tarpeellisin lippusiimoin/nauhoihin sekä varoitustauluin.
3. Alin ottamistaso on merkittävä selvästi maastoon. Ottamisalueella on oltava korkokolmio tai vastaava siten, että alin ottamistaso voidaan aina luotettavasti selvittää. Korkokolmio on rakennettava ennen ottamisen aloittamista.
4. Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnantasot kahdesti vuodessa olemassa olevasta havaintoputkesta. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa

Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

5. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista ja -suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015.
6. Toimintaa saa harjoittaa ma-pe klo 06.00–21.00
Arkipyhinä (loppiainen, pitkäperjantai ja pääsiäisen pyhät, vappupäivä, juhannusaatto ja juhannuspäivä, pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä sekä jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenpäivä) ja viikonloppuisin toimintaa ei saa harjoittaa, lukuun ottamatta tienhoitoa ja kunnossapitoa.
7. Toiminnasta aiheutuva melutaso lähimmissä asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7–22) 35 dB (A) ja yöajan keskiäänitaso (klo 22–7) 30 dB (A).

Lisäksi toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden pihalla A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Loma-asuntojen pihalla päiväohjearvo on 45 dB ja yöohjearvo 40 dB.

Tarvittaessa melutasoa tulee mitata ja raja-arvojen ylittyessä ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.

8. Toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa pölystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Pölyhaittojen leviäminen ympäristöön tulee estää esimerkiksi kastelulla, maaperän muotoamisella, koneiden sijoittamisella, säännöllisellä tienhuollolla, alentamalla siirtokuljetuksien ajonopeuksia tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava. Myös liikenteen pölyhaitat on estettävä tarvittaessa kastelulla. Kasteluun saa käyttää vain puhdasta vettä.

Pölyämistä tulee tarkkailla toiminnan aikana. Mikäli pölyhaittaa esiintyy, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin pölyhaitan poistamiseksi.

9. Liikennöinti alueelle tulee järjestää lupahakemuksessa esitettyä kulkuväylää pitkin. Luvanhakijan on huolehdittava, ettei maantielle kulkeudu maa-aineksia kuljetusten seurauksena.
10. Alueella säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava

maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumiin pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä, säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

Mahdollisten öljyvahinkojen varalta alueella tulee olla öljynimeytysmateriaalia ja riittävä alkusammutuskalusto.

11. Mikäli ottamistoiminnan yhteydessä pääsee öljyä tai muuta vaarallista ainetta maahan, on torjuntatoimenpiteet aloitettava välittömästi ja vahingosta on ilmoitettava viipymättä Pohjois-Karjalan pelastuslaitokselle, Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle.
12. Kaluston huolto, korjaus tai pesu on ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä kiellettyä, lukuun ottamatta välttämättömiä akutteja korjauksia. Huolto- ja korjauspaikat on varattava alueen ulkopuolelle ja ne on suojattava asianmukaisesti.
13. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina.
14. Jätteiden säilyttäminen ja käsittely on tehtävä niin, ettei siitä aiheudu pölyämistä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä terveyshaittaa. Ongelmajätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, kullekin ongelmajätetyypille tarkoitetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa ja varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa.

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

15. Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.
16. Jälkihoito on tehtävä mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottotoiminnan edetessä ja siihen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voi sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia, lounaaseen–etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

Jyrkät rintaukset tulee loiventaa luiskaamalla (1:3). Suunnitelma alueen

loppumaisemoinnista tulee toimittaa ennen maisemoinnin toteuttamista valvovan viranomaisen hyväksyttäväksi.

17. Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha tulee turvata välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.
18. Otetun maa-aineksen määrä- ja laatutiedot on toimitettava vuosittain ennen maaliskuun loppua NOTTO-rekisteriin ja Liperin kunnan maankäyttötoimistoon.
19. Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydetessä esittää valvovalle viranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:
 - tuotantomäärät ja -lajikkeet
 - toiminnassa muodostuneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja edelleen toimittaminen
 - suoritettavat huoltotoimenpiteet
 - häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto-aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään ja suoritettavat toimenpiteet)
 - mahdolliset mittaustulokset
20. Mikäli ottotoiminnan edetessä ilmenee tarve murskaimen käytölle, tulee ennen murskaustoiminnan aloittamista tehdä meluilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jos murskaimen toiminta-aika on vähintään 50 päivää, tulee toiminnalle hakea ympäristölupa.
21. Luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisista keskeyttämisistä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta tai laajentamisesta sekä luvan haltijan vaihtumisesta.
22. Toimintaa ei saa aloittaa, ennen kuin valvova viranomainen on tehnyt hakijan pyynnöstä alueella aloituskatselmuksen. Ottamissuunnitelman ja lupaehdojen noudattamisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia. Toiminnan loputtua alueella on pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.
23. MaL 12 §:n mukaan hakijan on annettava kunnalle pankki- tai vastaava vakuus jälkihoitotöiden suorittamisen vakuudeksi. Vakuuden suuruudeksi määrätään 5 000 euroa. Vakuuden on oltava voimassa vähintään yksi (1) vuosi kauemmin kuin myönnetty lupa. Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista viipymättä, mikäli toiminta aloitetaan

muutoksenhausta huolimatta. Kunta luovuttaa vakuuden pois, kun hakijan pyytämässä lopputarkastuksessa jälkihoitotyöt on todettu kaikilta osin tehdyiksi lupaehtojen mukaisesti.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aines-esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti, eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Alueella ei ole tiedossa olevia erityisiä luonnonesiintymiä, suojelukohteita tai maisema-arvoja. Ottamisalue sijoittuu suhteellisen suojaisaan paikkaan vanhalle ottamisalueelle, jota ympäröi 3–7 m korkuinen vanha ottorintaus. Ottorintausta ympäröi laaja talousmetsävyöhyke. Suunniteltu toiminta näkyy eniten länsipuolella kulkevalle metsäautotielle. Ottamistoiminta ei siten aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista. Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Ottotoiminta ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Kun ottotoiminnassa noudatetaan annettuja lupamääräyksiä, ei ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista, kun pohjaveteen jätetään riittävä suojakerros ja polttoaineiden sekä koneiden käsittelyssä toimitaan lupamääräysten mukaisesti. Pohjaveden korkeutta tullaan seuraamaan säännöllisesti.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1:

Kokonaisottomäärä ja ottamisaika ovat hakemuksen mukaisia. Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Lupamääräys 2:

Ottamisalue tulee merkitä maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä, eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle, kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty.

Lippusiimat/nauhat ja varoitustaulut ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkeville mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräykset 3 ja 4:

Määräykset on asetettu pohja- ja pintaveden laadun ja määrän turvaamiseksi sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen varmistamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Lupamääräys 5:

Määräyksellä turvataan lähialueiden talousvesikaivojen laatu.

Lupamääräys 6:

Mahdollisten asutukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi toiminnalle on asetettu aikarajoituksia.

Lupamääräykset 7 ja 8:

Lupamääräykset on annettu toiminnasta naapureille aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapurisuusuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Annetut melun raja-arvot perustuvat sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoihin ja valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992).

Lupamääräys 9:

Määräys on annettu liikennöinnin järjestämiseksi ja pölyhaittojen vähentämiseksi.

Lupamääräykset 10–13:

Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä ympäristövahinkotilanteessa nopean toiminnan varmistamiseksi.

Lupamääräys 14:

Luvassa annettava on tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta pölyämisen, roskaantumisen, maaperän tai pohjaveden pilaantumisen sekä terveyshaitan ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 15:

Määräys on annettu pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Muualta tuoduissa maa-aineksissa saattaa olla haitallisia aineita, jotka kulkeutuvat pohjaveteen.

Lupamääräys 16:

Määräys on annettu, jotta alue sopii ottotoiminnan päätyttyä ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Metsittämättömät rinteet voidaan jättää alueen paahdelajistolle.

Lupamääräys 17:

Määräyksellä turvataan erittäin uhanalaisen törmäpääskyn pesimisrauha.

Lupamääräys 18:

Maa-aineslain 23 a §:n mukaan luvan haltijan on vuosittain ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun maa-aineksen määrä ja laatu.

Lupamääräys 19:

Käyttöpäiväkirjan pito on tarpeen toiminnan valvomiseksi ja asianosaisten oikeusturvan varmistamiseksi.

Lupamääräys 20:

Alle 50 päivää kestävästä kivenlouhinnasta tai -murskauksesta pitää tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen meluilmoitus, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää pykälän tarkoittamalla tavalla. Ilmoitus on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 30 päivää ennen melua ja/tai tärinää aiheuttavan toiminnan aloittamista.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Lupamääräys 21:

Ympäristönsuojelulain 170 §:n mukaan toiminnan muutoksista ja luvanhaltijan vaihtumisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 22:

Määräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Katselmukset perustuvat maa-ainesasetuksen (926/2005) 7 §:ään.

Lupamääräys 23:

Määräyksellä varmistetaan, että hakija noudattaa lupamääräyksiä ja maisemioittamisalueen hyväksytyksi ottamistoiminnan päätyttyä. Vakuus asetetaan niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

VASTAUKSET LAUSUNTOIHIN JA NAAPURIN MUISTUTUKSEEN

ELY-keskuksen ja terveydensuojeluviranomaisen lausuntojen mukaisesti luvassa on annettu määräyksiä pohja- ja pintavesien suojelusta, maisemoinnista, jätteiden käsittelystä sekä melu- ja pölyhaittojen vähentämisestä. Noudattamalla annettuja määräyksiä ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista eikä vesistöjen laadun heikkenemistä. Noudattamalla annettuja määräyksiä myös lähikiinteistöille aiheutuvat melu- ja pölyhäiriöt vähenevät. Lähtökohtana on, että toiminta ei saa aiheuttaa lähiasutukselle kohtuutonta rasitusta.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Tornator Oyj saa aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jos se asettaa Liperin kunnalle lupamääräyksessä 23 osoitetun 5 000 euron vakuuden (MAAL 21 §). Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (MAAL 21 §).

Koska alue on ollut osin ottamistoiminnan piirissä 1990-luvulla, ei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Ympäristö voidaan palauttaa ennalleen vakuussummalla tehtävien toimenpiteiden avulla, mikäli lupapäätöksestä valitetaan ja se valituksen seurauksena kumotaan tai lupamääräyksiä muutetaan. Ottamistoiminta ei myöskään vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta lainvoimaisuudesta lukien. Jos toimintaa tämän jälkeen jatketaan, toiminnanharjoittajan tulee toimittaa uusi maa-aineslupahakemus.

Jos asetuksella annetaan tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

TIEDOTTAMINEN

Liperin kunnan elinympäristölautakunnan lupajaos tiedottaa tästä päätöksestä kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla sekä paikallislehdessä Kotiseutu-uutiset.

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä peritään Liperin elinympäristölautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu lisätynä lupahakemuksen käsittelystä aiheutuneilla kustannuksilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusoikeudesta on säädetty maa-aineslain 20 a §:ssä.

Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös: Hakija

Tiedoksi: Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys
Liperin kunnan kartoittaja

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on:

- asianosaisella
- kunnan jäsenellä
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksen on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö-vaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusviranomainen

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 KUOPIO

Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO

Puhelin: 029 56 42502 (vaihde)

Telefaksi: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi myös tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Päätöksen tiedoksianto ja valitusaika

Tämä päätös annetaan tiedoksi 15.11.2023 yleisessä tietoverkossa julkaistulla julkisella kuulutuksella.

Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valitusaika päättyy **22.12.2023**.

Valitus

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla voi valitusasiakirjat lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuullaan myös telefaksina tai sähköpostiviestinä. Tällöin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Tällöinkin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Maksut

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.